

УДК 65.011

ЕКОНОМІЧНІ ФУНКЦІЇ ЯК КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Бояринова Катерина Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», boyarinovaea@ukr.net

Boiarynova K.O., PhD. (Economics), Associate Professor, Assistant Professor of the Department of Management, National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Politechnic Institute".

Boiarynova K. Economic functions as criteria for diagnostics of economic functioning in innovation-oriented development of an enterprise

The article is dedicated to formation of scientific frameworks for application of economic functions of objects belonged to an internal functional environmental system as criteria for diagnostics of economic functioning in innovation-oriented development of an enterprise. The author has substantiated application of economic functions as criteria of diagnostics according to a method for diagnostics of specialized functions of economic functioning in innovation-oriented development of an enterprise. As a result, the author determines dynamics of progressive activity of internal organizational functional centers, which form the functional environmental system of an organization as a system of environments connected by the cause and effect relationship. The article contains an author's definition of an economic function as the functional manifestation of economic operations of objects belonged to the functional environmental system of an enterprise in the process of its functioning in compliance with a purpose. The author has highlighted concise of the manifestation of the analyzed functions in the researched regime of functioning in the context of providing, reproduction, expanded reproduction, and innovative reproduction of economic capacities and resources of enterprises for innovative development. The article discloses the content of economic functions of objects belonged to the functional environmental system of mechanical engineering enterprises by relevant classification features. Application of economic functions as criteria of diagnostics enables to analyze the capacity of functional objects, which are belonged to the internal environment of an enterprise, to provide economic functioning in innovation-oriented development.

Бояринова К.О. Економічні функції як критерії діагностики економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку підприємства.

Статтю присвячено формуванню наукових положень використання економічних функцій об'єктів внутрішньої функціональної середовищної системи як критеріїв діагностики економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку підприємства. Обґрунтовано використання економічних функцій як критеріїв діагностики за методом діагностики спеціалізованих функцій економічного функціонування в інноваційно-орієнтованому розвитку підприємства для визначення динаміки прогресивної активності внутрішньоорганізаційних функціональних осередків, що у комплексі утворюють функціональну середовищну систему організації (систему середовищ, пов'язаних між собою причинно-наслідковими зв'язками). Надано авторське визначення економічної функції – функціонального прояву економічної дії об'єктів функціональної середовищної системи підприємства в процесі його функціонування відповідно призначенню. Підкреслено змістовність прояву аналізованих функцій в досліджуваному режимі функціонування в контексті забезпечення, відтворення, розширеного й інноваційного відтворення економічних здатностей та економічних ресурсів підприємств розвиватись інноваційно. Розкрито зміст економічних функцій об'єктів функціональної середовищної системи підприємства машинобудування за відповідними класифікаційними ознаками. Використання економічних функцій як критеріїв діагностики дозволить аналізувати дієздатність функціональних об'єктів внутрішнього середовища підприємства забезпечувати економічне функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку.

Бояринова Е.А. Экономические функции как критерии диагностики экономического функционирования в инновационно ориентированном развитии предприятия.

Статья посвящена формированию научных положений использования экономических функций объектов внутренней функциональной средовой системы как критериев диагностики в процессе экономического функционирования в инновационно ориентированном развитии предприятия. Обосновано использование экономических функций как критериев диагностики (соответственно методу диагностики специализированных функций) экономического функционирования в инновационно ориентированном

развитии предприятия для определения динамики прогрессивной активности внутриорганизационных функциональных зон, которые в комплексе образуют функциональную средовую систему организации как систему сред, связанных между собой причинно-следственными связями, Дано авторское определение экономической функции как функционального проявления экономического воздействия объектов функциональной средовой системы предприятия в процессе его функционирования в соответствии назначению. Подчеркнуто содержательность проявления рассматриваемых функций в исследуемом режиме функционирования в контексте обеспечения, воспроизводства, расширенного и инновационного воспроизводства экономических способностей и экономических ресурсов предприятий развиваться инновационно. Раскрыто содержание экономических функций объектов функциональной средовой системы предприятия машиностроения по соответствующим классификационным признакам. Использование экономических функций как критериев диагностики позволит анализировать дееспособность функциональных объектов внутренней среды предприятия обеспечивать экономическое функционирование в инновационно ориентированном развитии.

Постановка проблеми. Функції на рівні організації у науковій літературі розглядаються здебільшого з точки зору їх виконання безпосередньо підприємством в середовищі функціонування, як суб'єкта економічного простору чи економічної системи, або ж як функції управління. Проте, вагомим аспектом економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку є дієздатність функціональних об'єктів внутрішнього середовища виробничо-економічної системи його забезпечувати завдяки досягненню економічних результатів на основі виконання саме економічних функцій, які відповідають рівню підприємства, що стало на інноваційний шлях розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Діагностика діяльності підприємства, за дослідженням науковців, передбачає оцінювання та ідентифікування стану, тенденцій і перспектив розвитку на базі системи індикаторів з метою формування структурованої інформаційної бази для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на усунення проблемних моментів і слабких сторін організації або використання шансів умов функціонування й сильних позицій підприємства [1]. Властивостями діагностики, згідно з науковцями Н.А. Бобко, Ю.О. Коваль, вважаються: 1) її спрямованість на встановлення ознак і оцінювання внутрішнього стану об'єкта; 2) виявлення проблем розвитку й ефективного функціонування об'єкта, який досліджується [2, с. 86-87]. Розвиток методичного інструментарію аналізу діяльності підприємств формує новий підхід, що ґрунтується на методі функціональної діагностики (діагностики спеціалізованих функцій), її метою, як зазначають М.М. Глазов, Д.В. Степанов є аналіз достатності та ефективності спеціалізованих функцій підприємства, визначення вузьких місць та причин виникнення, а також розроблення пропозицій з їх усунення [3; 4]. Така діагностика спрямована на виявлення дисфункцій та труднощів, що деформують функціонування господарюючого об'єкта; встановлення внутрішніх та зовнішніх чинників, що погіршують діяльність підприємства, їх аналіз; побудову діаграми дій, пов'язаних з відновленням функцій та структурної перебудови підприємства [3; 4]. Окреслений метод використовується науковцями під час дослідження за різними напрямками. Важливим завданням під час проведення діагностики вченими визнається пошук і вибір ознак, які дозволять дослідити й описати діагностовану систему, яка складається з різних елементів, які рівноцінні [5, с. 34], що потребує розкриття економічних функцій як критеріїв діагностики економічного функціонування підприємств машинобудування в інноваційно орієнтованому розвитку.

Мета статті. Мета статті полягає в формуванні наукових положень використання економічних функцій об'єктів внутрішньої функціональної середовищної системи як критеріїв діагностики економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку підприємства.

Результати дослідження. Системно-функціональна парадигма та системно-функціональний підхід визначають ряд функціональних підсистем, що є підґрунтям її дослідження [6, с. 21-22; 7, с. 250]: економічна, яка враховує економічні закони, регламентації і нормативи, відповідно яким здійснюється виробничий процес;

управлінська; організаційна; технологічна, що включає технологічні характеристики системи; технічна; соціальна, що визначає соціальні умови праці і відпочинку людей, включених в процес виробництва; комунікаційна; планування; цілей, що характеризує взаємозалежні цілі функціонування системи і її окремих структурних підсистем; маркетингова; екологічна; інформаційна; фінансова; транспортна; юридична; енергетична; інноваційна; інвестиційна; ризиків; податкового адміністрування; ресурсна; резервування; допоміжних видів діяльності; готової продукції; якості; бухгалтерського обліку; аналітична; контролю; зворотного зв'язку; підсистема; стратифікації; економічної безпеки, спрямована на в тому числі на забезпечення конфіденційності в сфері ноу-хау, в питаннях комерційної таємниці і т.ін. [6, с. 21-22; 7, с. 250]. Науковцями також формується комплекс функцій, що підлягають діагностиці (табл. 1).

Економічне функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку, як одночасний процес функціонування та розвитку, потребує його розгляду у площині функціональних середовищ, тобто середовищ, в економічному просторі яких забезпечується та здійснюється виконання економічних функцій функціональними елементами. Як відомо, внутрішнє середовище – це середовище функціонування економічного суб'єкта, що знаходиться в його межах і притаманне йому, здійснює постійний та найбільш безпосередній вплив на функціонування організації, задає умови її роботи і є результатом управлінських рішень [9]. Традиційно до складу внутрішнього середовища організації входять такі фактори (елементи): 1) структура – організаційна структура, методи управління, спеціалізований поділ праці, цілі, завдання, місія організації, дослідження та розробки нових продуктів і т. ін. 2) персонал - структура, кваліфікаційний і кількісний склад, продуктивність праці, плинність кадрів і т. ін; 3) виробнича система – обсяг, структура, темпи виробництва, номенклатура продукції, забезпеченість сировиною і матеріалами, рівень запасів, швидкість їх використання, обладнання та ступінь його використання, наявність резервних потужностей, стандартизація та автоматизоване виробництва, матеріаломісткість, ресурсо- та енергоефективність і т.ін; 4) фінанси – забезпеченість власними фінансовими засобами, обсяг дебіторської та кредиторської заборгованостей, співвідношення довгострокових і короткострокових вкладень і т. ін [10, с. 47]. Згідно інституційного підходу, структуризація будь-якого середовища може бути реалізована за просторовими або функціональними ознаками, за такого контексту організацію можна розглядати як мікроінституціональну категорію, що визначає межі конкретної взаємодії [11]. Відповідно окресленому, економічне функціонування підприємства машинобудування в інноваційно-орієнтованому розвитку має базуватись на прогресивній активності внутрішньоорганізаційних функціональних осередків, що у комплексі утворюють функціональну середовищну систему організації як динамічну систему середовищ, пов'язаних між собою причинно-наслідковими зв'язками, де виконуються економічні функції.

Таблиця 1

Функції підсистем підприємства, що підлягають діагностиці
за В.М.Вороніною, Д.В. Кокарєвим

Підсистема	Функції, що підлягають функціональній діагностиці
Виробнича діяльність	а) якість; б) обсяг; в) витрати; г) застосовуються технології і засоби виробництва; д) екологічність виробництва; е) інші
Маркетинг	а) продукт (якість, упаковка і зовнішнє оформлення, споживчі властивості, новизна, етап життєвого циклу, асортимент та ін.); б) ціноутворення (методи, стратегії); в) просування (реклама, особистий продаж, пропаганда, стимулювання продажів); г) збут (характер каналів розподілу, особливості оптової та роздрібною торгівлі, обсяг і рентабельність продажів); д) сегментування і диверсифікація ринків збуту; д)

	позиціонування (ступінь адаптації товару, стратегія поведінки на ринку); е) торгові марки, бренди; ж) інші
Управління підприємством	а) організаційно-управлінська структура; б) стиль управління організацією (демократичний, авторитарний); в) компетентність і досвід менеджменту різних рівнів; г) розподіл повноважень; д) інформаційне забезпечення процесу управління; е) інші
Фінанси	а) наявність фінансової політики і її зміст (пошук і вибір фінансових коштів; розподіл прибутку, дивідендів); б) фінансове планування; в) рентабельність (фінансові витрати і доходи); г) лієвідність; д) фінансова стійкість; е) інші
Персонал	а) освіта, трудові навички і вміння; б) умови праці; в) заробітна плата; г) соціальний захист персоналу; д) плінність кадрів; е) подальше підвищення кваліфікації працівників; ж) наймання на роботу; з) інші
Постачання	а) управління запасами; б) організація роботи з постачальниками; в) витрати на зберігання; г) інші
Характер взаємодії з клієнтами	а) обробка замовлень; б) сервіс (якість обслуговування); в) довідкова кімнати відпочинку; г) гарантійне та післягарантійне обслуговування; д) форми розрахунку (кредит, розстрочка платежу); е) знижки; ж) служба; з) безкоштовна стоянка; і) доставка товару; к) установка, монтаж; л) прийом старих товарів; м) інші
Можливості організації, власні ресурси, інфраструктура	а) наявність власної сировинної бази; б) електропостачання, в) водопостачання; г) тепlopостачання; д) наявність складів; е) місце розташування підприємства; ж) інші
Інноваційна діяльність	а) інтелектуальний потенціал (керівника, окремих фахівців, колективу); б) дослідження і розробки; в) винахідництво і раціоналізація; г) придбання патентів і ліцензій; д) придбання або створення нових технологій (ноу-хау); е) придбання машин і обладнання; ж) технологічна підготовка виробництва; з) дослідне виробництво і випробування; та інші

Джерело: складено за [8]

За словником української мови функцією вважається робота кого-, чого-небудь, обов'язок, коло діяльності когось, чогось, призначення, роль чого-небудь, взаємодії [12]. Економічною функцією вважаємо функціональний прояв економічної дії об'єктів функціональної середовищної системи підприємства в процесі його функціонування відповідно призначенню. За економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку такі функції мають бути спрямовані на забезпечення, відновлення, розширеного й інноваційного відтворення економічних здатностей та економічних ресурсів підприємств розвиватись інноваційно. Економічні ресурси трактуються як сукупність матеріальних і нематеріальних чинників та засобів, що забезпечують функціонування суспільного виробництва, безперебійний процес суспільного виробництва і відтворення, до яких належать: природні (сировинні, географічні); трудові (людський капітал); капітальні (фізичний капітал); оборотні кошти; фінансовий капітал; підприємницькі здібності;

інтелектуальний потенціал і ін. [13]. Функціональна компетенція (яку можна розцінити як здатність) включає засоби і предмети праці, що утворюють матеріальну основу продукту, а також фактори виробництва, що забезпечують ефективність функціонування організації [14, с. 158]. Діагностика результатів виконання спеціалізованих економічних функцій має здійснюватись за динамікою економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку підприємств машинобудування. На основі проведення аналітичних досліджень, було виявлено склад економічних функцій, які доцільно класифікувати за ознаками, притаманними фазисам досліджуваного режиму функціонування.

1. За забезпеченням економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку функціональними економічними здатностями та економічними ресурсами: 1) виробнича функціональна середовищна система: забезпечення працівників основними засобами, в тому числі активними основними засобами (машинами та обладнанням), що створюють продукцію; технологіями автоматизації та механізації виробничих процесів (функціональне суб'єктне промислово-виробниче середовище (ФСПВС); забезпечення стійкості виробничих процесів у фінансуванні наявних запасів; нематеріальних активів, основних засобів фінансування власними коштами; забезпечення фінансово-інвестиційним потенціалом закупівлі супровідних виробництву нематеріальних активів (функціональне середовище фінансового обігу (ФСФО); забезпечення виробничої діяльності основними засобами виробничого призначення; доцільними за вартістю основними засобами в виробничій діяльності; основними засобами виробничого призначення відповідно терміну списання; функціональне використання матеріальної частини в загальних витратах виробництва (функціональне середовище виробничих потужностей (ФСВП); забезпечення новітніми машинами, обладнанням та устаткуванням (функціональне інноваційне середовище матеріальних активів (ФІСМА); забезпечення наявності нематеріальних активів; економічно доцільне використання нематеріальних активів в виробництві інноваційної продукції, забезпечення нематеріальними активами до терміну заміни (функціональне інноваційне середовище нематеріальних активів (ФІСНА); 2) управлінська функціональна середовищна система: забезпечення працівників матеріальним стимулюванням з урахуванням частки в операційних витратах; забезпечення збалансованості витрат адміністративних заходів й оплати праці (суб'єктне функціональне середовище (СФС); забезпечення надійності взаємовідносин зі споживачами та клієнтами, надійності взаємовідносини з орендарями та позичальниками (функціональне бізнес-середовище (ФБС); забезпечення оновленості нематеріальних активів та основних засобів (функціональне середовище інноваційного сприяння (ФСІС); 4) фінансово-інвестиційна функціональна середовищна система: забезпечення фінансової незалежності функціонування, забезпечення активними фінансовими ресурсами (функціональне середовище внутрішнього забезпечення, (ФСВЗ); забезпечення отримання фінансових результатів від продажу продукції для вкладення в активи, фінансовими активами для зниження поточної боргової залежності, спроможності швидкого погашення зобов'язань (функціональне бізнес-середовище фінансових відносин (БСФВ); використання власних коштів порівняно з залученими, забезпечення стабільності партнерських відносин через забезпеченість власними коштами порівняно з залученими на довгостроковій основі (функціональне інвестиційно-партнерське середовище (ФІПС); спроможність функціонування за наявності залучених коштів, в тому числі на інноваційні розробки; забезпечення збалансованості джерел формування фінансових ресурсів; забезпечення збалансованості джерел формування фінансових ресурсів для економічної діяльності (включно з інноваційною) (середовище фінансово-економічної безпеки (ФСФЕБ).

2. За відтворенням функціональних економічних здатностей та економічних ресурсів: 1) виробнича функціональна середовищна система: відновлення праці наявного персоналу через її оплату (ФСПВС); відновлення запасів з низькою швидкістю конвертованості в фінансові активи; відновлення власного капіталу; відновлення власного

капіталу в процесі обігу; відновлення фінансових ресурсів підприємства для відтворення основних засобів (ФСФО); відновлення придатних основних засобів, основних засобів виробничого призначення порівняно з іншими активами; відновлення запасів на створення продукції (ФСВП); відновлення машин та обладнання з врахуванням зносу нематеріальних активів (ФСМА); відновлення нематеріальних активів за їх придатністю до використання та через упередження їх застійності (ФСНА); 2) управлінська функціональна середовищна система: відновлення активності персоналу через соціальні відрахування, відновлення персоналу за створення умов безпеки через вчасні виплати працівникам (СФС); відновлення конкурентних позицій підприємства через економію собівартості, в тому числі за використання інновацій; відновлення фінансової спроможності підприємства за економічно доцільних комерційних витрат; відновлення фінансової спроможності за вивільнення коштів через економію адміністративних витрат (ФСБ); відновлення технічного стану підприємства, відновлення нематеріальних активів та основних засобів у їх симбіозі за придатністю (ФСІС); 3) фінансово-інвестиційна функціональна середовищна система: відновлення фінансових ресурсів для поточної діяльності (ФСВЗ); спроможність відновлювати кошти для погашення поточних зобов'язань з урахування дебіторської заборгованості, відновлення фінансових ресурсів через фінансову взаємодію зі споживачами продукції, фінансового заділу з розрахунків через оборотність оборотних коштів, фінансової дієздатності за короткостроковими зобов'язаннями (БСФВ); відновлення ліквідних активів для погашення короткострокових боргів, грошових коштів та фінансових інвестицій для погашення короткострокових боргів (ФПС); відновлення фінансової стійкості за використання власних ресурсів; спроможності погашати поточні зобов'язання за фінансовими результатами від економії на витратах, в тому числі завдяки інноваціям (ФСФЕБ).

3. За розширеним відтворенням економічних здатностей та економічних ресурсів: 1) виробнича функціональна середовищна система: збільшення чисельності персоналу як наслідку масштабування діяльності підприємства (ФСПВС); відтворення інвестованих коштів для забезпечення виробничих процесів; відтворення прибутку від фінансової та інвестиційної діяльності для оновлення основних засобів (ФСФО); розширене оновлення основних засобів виробничого призначення, відтворення доходу завдяки використанню дієздатних машин та обладнання; масштабування основних засобів виробничого призначення визване потребою у збільшенні обсягів виробництва (ФСВП); відтворення інноваційної бази виробництва за переозброєнням основних засобів (ФСМА); відтворення за зростанням обсягів оновлення нематеріальних активів (ФСНА); 2) управлінська функціональна середовищна система: відтворення прибутку підприємства завдяки вкладенням в персонал; відтворення фахової зрілості персоналу через зниження плинності працівників (СФС); відтворення збільшення прибутку підприємства завдяки ефективним бізнес-лініям, відтворення збільшення чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності (ФСБ); відтворення нематеріальних активів в порівнянні з іншими необоротними активами (ФСІС); 3) фінансово-інвестиційна функціональна середовищна система: відтворення фінансової стійкості через власний капітал, наявний в обороті (ФСВЗ); відтворення фінансового активу на основі швидкої конвертованості власних обігових коштів в розрахунковий ресурс, відтворення високоліквідних активів для підвищенню рівня довіри бізнес-партнерів (БСФВ); відтворення спроможності покриття поточних потреб та швидкого погашення поточних зобов'язань, а також спроможності погашати заборгованість на основі використання майбутніх несплачених находжень від споживачів (ФПС); резервування коштів для відтворення власного капіталу, оборотних та необоротних активів (ФСФЕБ).

4. За інноваційним відтворенням функціональних економічних здатностей та економічних ресурсів: інтенсифікація озброєності праці нематеріальними активами (ФСПВС); інтенсифікація використання амортизаційного фонду на відтворення основних

засобів разом з нематеріальними активами, відтворення фінансового потенціалу для оновлення основних засобів та нематеріальних активів (ФСФО); відтворення в доході від реалізації інноваційної продукції економічно доцільного використання основних засобів (ФСВП); відтворення в доході від реалізації інноваційної продукції економічно доцільного симбіозу основних засобів та нематеріальних активів (ФІСМА); відтворення в доході від реалізації інноваційної продукції економічної доцільності витрат на нематеріальні активи (ФІСНА); 2) управлінська функціональна середовищна система: відтворення доходу від інноваційної діяльності за вкладень у персонал (СФС); розширене відтворення доходу від реалізації інноваційної продукції порівняно з попереднім рівнем (ФБС); розширене відтворення через витрати на інноваційну діяльність порівняно з іншими операційними витратами, розширене відтворення основних засобів та нематеріальних активів через прискорене оновлення; відтворення управлінських здатностей за використання інноваційних управлінських технологій (ФСІС); 3) фінансово-інвестиційна функціональна середовищна система: поточне відтворення фінансових ресурсів для витрат на інноваційну діяльність (ФСВЗ); відтворення фінансової спроможності через високоліквідні нематеріальні активи (БСФВ); відтворення фінансових ресурсів для витрат на інновації через накопичений нерозподілений прибуток спрямований на інвестування (ФПС); відтворення фінансових ресурсів для витрат на інновації через використання резервних коштів та нерозподіленого прибутку (ФСФЕБ).

Висновки. Таким чином, економічні функції пропонуємо вважати критерієм діагностики економічного функціонування в інноваційно орієнтованому розвитку підприємства. Оцінювання результатів їх виконання функціональними об'єктами внутрішньої функціональної середовищної системи підприємства за динамікою відповідних економічних показників таких критеріїв (на основі перетворення якісних ознак в кількісні) дозволить аналізувати економічні здатності та економічні ресурси підприємств, зокрема підприємств машинобудування, в активності розвиватись інноваційно, дієздатно функціонуючи при цьому як економічна система.

Список використаних джерел:

1. Кузьмін О. Є. Конкуренентоспроможність підприємства: планування та діагностика: [монографія] / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, О. П. Романко; [за заг. ред. Кузьміна О. Є.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. – 198 с.
2. Бобко Н. А. Сутність економічної діагностики діяльності підприємства / Н. А. Бобко, Ю. О. Коваль // *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії* / ред. А. М. Ткаченко. – Запоріжжя, 2013. – Вип. № 5 (2). – С. 83 - 89.
3. Глазов М. М. *Функциональная диагностика как инструмент повышения качества управления промышленным предприятием* / М. М. Глазов: Дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.05 : СПб., 2000 – 359 с.
4. Степанов, Д. В. *Формирование системы функциональной диагностики промышленного предприятия: Автореф. дис. на соиск. учен. степ. к.э.н.: Спец. 08.00.05 / Степанов Д.В.; [С.-Петербург. гос. ун-т экономики и финансов]. – СПб.: 2002. – 18 с.*
5. Кривов'язюк І. В., *Методологія діагностування кризового стану підприємства* / І. В. Кривов'язюк // *Інвестиції: практика та досвід.* – 2011. – № 22. – С32-40.
6. Егоров, В. Н. *Основы экономической теории надежности производственных систем* / В. Н. Егоров, Д. И. Коровин. – М. : Наука, 2006 (Иваново). – 525 с.
7. Егоров, В. Н. *Социально-экономическая сущность фирмы* / В. Н. Егоров, Д. А. Маринцев // *Личность. Культура. Общество.* – 2010. Том XII. Вып. 3 (№№ 57–58). – С. 248-252
8. Воронина В.М. *SWOT-анализ как современный инструмент исследования в целях антикризисного управления предприятием* / В.М., Воронина, Д.В. Кокарев // *Российское предпринимательство.* — 2005. — № 8 (68). — с. 23-29.
9. Гудий Ю.С. *Внутренняя и внешняя среда органи-зации* [Электронный ресурс] / Гудий Ю.С. // *Nota Bene : экон. интернет-журнал.* – 2006. – Режим доступа: <http://nbene.narod.ru/manage/fmanage19.htm>
10. Головкин А.Н. *Теория внутренней и внешней среды в управлении процессами интеграции бизнеса* / Головкин А.Н. // *Российское предпринимательство.* — 2011. — № 12-2 (198). — С. 46-51.
11. Василенко, Н.В. *Институциональная среда организаций: характеристики и уровни регулирования* / Н.В. Василенко // *Проблемы современной экономики.* – 2008. – №3. – С. 34-41.

12. _ Словник української мови: в 11 томах. — Том 10, 1979. — Стор. 653 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sum.in.ua/>

13. Экономический словарь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://abc.informbureau.com/html/yeiiiixanee_a_danodnu.html

14. Лизньова А.Ю Каскады институционального обеспечения организационного развития в управлениикаскады институционального обеспечения организационного развития в управлении / А.Ю. Лизньова // Экономика і організація управління. – 2014. –№ 3 (19) – 4 (20). – С. 156-163.

References (BSI):

1. Kuzmin O.Ye., Melnyk O.H., Romanko O.P. (2011), *Enterprise Competitiveness: Planning and Diagnostics [Konkurentnospromozhnist pidpriemstva: planuvannia ta diahnostryka]*, Monograph, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk.

2. Bobko N.A., Koval Yu.O. (2013), “The Sense of Economic Diagnostics of Enterprise Activity” [“Sutekonomichnoi diahnostryky diialnosti pidpriemstva”], *Economic Herald of the Zaporizhzhia State Engineering Academy*, No. 5 (2), pp. 83 - 89.

3. Hlazov M.M. (2000), *Functional Diagnostics as an Instrument for Enhancement of Quality of Management of an Industrial Enterprise [Funktsionalnaia diahnostika kak instrument povysheniia kachestva upravleniia promyshlennym predpriatiem]*, Dissertation of the Doctor of Sciences in the specialty 08.00.05, Saints-Petersburg.

4. Stepanov D.V. (2002), *Formation of a System for Functional Diagnostics of an Industrial Enterprise [Formirovaniie sistemy funktsionalnoi diahnostiki promyshlennoho predpriatiia]*, Summary of a dissertation for gaining a scientific degree of the PhD (Economic Sciences) in the specialty 08.00.05, Saints-Petersburg.

5. Kryvoviazuk I.V. (2011), “Methodology for Diagnostics of the Crisis State of an Enterprise” [“Metodolohiia diahnostuvannia kryzovoho stanupidpriemstva”], *Investutsii: praktyka ta dosvid*, No. 22, pp. 32-40.

6. Yehorov V.N., Korovin D.I. (2006), *Basics of Economics of Reliability of Production Systems [Osnovy ekonomicheskoi teorii nadezhnosti proizvodstvennykh system]*, Nauka, Moscow.

7. Yehorov V.N., Marintsev D.A. (2010), “The Social and Economic Sense of a Firm” [“Sotsialno-ekonomicheskaiia sushnost firmy”], *Lichnost.Kultura.Obshchestvo*, No.57–58, pp. 248-252.

8. Voronina V.M., Kokarev D.V. (2005), “SWOT-analysis as a Modern Instrument of Research for the Purpose of Anti-crisis Management of an Enterprise” [“SWOT-analiz kak sovremennyi instrument issledovaniia v tseliah antikrizisnogo upravleniia predpriatiem”], *Rosiiskoie predprinimatelstvo*, No. 8 (68), pp. 23-29.

9. Hudii Yu. S. (2006), “Internal and External Environments of an Organization” [“Vnutrenniaia i vneshniaia sreda orhanizatsii”], *Nota Bene: economic Internet-magazine*, available at: <http://nbene.narod.ru/manage/fmanage19.htm>

10. Holokov A.N. (2011), “The Theory of Internal and External Environments in Managing Processes of Business Integration” [“Teoriia vnutrennei i vneshnei sredy v upravlenii protsessami intehratsii biznesa”], *Rosiiskoie predprinimatelstvo*, No.12-2 (198), pp. 46-51.

11. Vasilenko N.V. (2008), “The Institutional Environment of Organizations: Characteristics and Levels of Regulation” [“Institutsionalnaia sreda orhanizatsii: harakteristika i urovni rehulirovaniia”], *Problemy sovremennoi ekonomiki*, No. 3, pp. 34-41.

12. Ukrainian Dictionary: in Eleven Volumes [Slovyk ukrainskoi movy: v 11 tomakh] (1979), Volume 10, p. 653, available at: <http://sum.in.ua/>

13. Economic Dictionary [Экономический словарь], available at: http://abc.informbureau.com/html/yeiiiixanee_a_danodnu.html

14. Lizniova A.Yu. (2014), “Cascades of Institutional Frameworks of Organizational Development in Management” [“Kaskady institutsionalnogo obespecheniia orhanizatsionnogo razvitiia v upravlenii”], *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, No. 3 (19) – 4 (20), pp. 156-163.

Ключові слова: економічні функції, функціональні середовища, підприємство, діагностика економічних функцій, інноваційно орієнтований розвиток.

Ключевые слова: экономические функции, функциональные среды, предприятие, диагностика экономических функций, инновационно ориентированное развитие

Keywords: economic functions, functional environments, enterprise, diagnostics of economic functions, innovation-oriented development.